



Musiikkialan opettajan- koulutus muutoksessa

Tulevaisuuskestävä
oppilaitoskulttuuri -hanke





Suomalaisen musiikkikoulutuksen visio 2030



Vuonna 2020 julkaistu Musiikkikoulutuksen visio toteutettiin laajana verkostoyhteistyönä, johon osallistui toimijoita kaikilta musiikkikoulutuksen asteilta sekä muita kentän toimijoita. Tavoitteena oli luoda yhteinen näkemys alan kehittämistarpeista, tavoitteista ja toimenpiteistä sekä vahvistaa alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä, jotta ala pystyy vastaamaan tulevaisuuden yhteiskunnallisiin muutoksiin.

Visiossa on kolme pääteemaa:

Musiikkikoulutus vaikuttaa yhteiskunnassa

Yhteistyö ja jatkuva oppiminen kukoistavat musiikin koulutuksessa

Rakenteet ja resurssit mahdollistavat yhdenvertaisen musiikkikoulutuksen

sekä 25 konkreettista toimenpide-ehdotusta.

Jane ja Aatos Erkon säätiön rahoituksella, vuosina 2024–2029 toteutettava Musiikkialan koulutus kohti 2030-lukua: Tulevaisuuskestävä oppilaitoskuluttuuri -hanke vie käytäntöön Musiikkikoulutuksen visiossa tunnistettuja toimenpiteitä musiikkikoulutuksen tulevaisuuden vahvistamiseksi. Hankekokonaisuuden koordinoinnista vastaa Suomen konservatorioliitto.

Musiikkialan opettajuus muutoksessa -selvitys

Musiikkialan opettajuus muutoksessa: Musiikkipedagogien ja aineenopettajien näkemyksiä työelämätarpeista ja koulutuksen kehittämistä -selvitykseen on koottu valtakunnallisesti musiikkipedagogien ja musiikin aineenopettajien näkemyksiä siitä, miten koulutus tällä hetkellä vastaa työelämän osaamistarpeisiin ja miten koulutusta tulisi kehittää. Selvitys on osa Tulevaisuuskestävä oppilaitoskulttuuri -hanketta ja sen toteutuksesta vastasivat Centria-ammattikorkeakoulu, Jyväskylän yliopisto sekä tutkija **Lea Vartiainen**.

Keväällä 2025 toteutettuun valtakunnalliseen kyselyyn vastasi 291 musiikkipedagogia ja 83 musiikin aineenopettajaa. Kyselyssä arvioitiin työelämässä tarvittavaa osaamista, koulutuksen riittävyyttä ja kehittämistarpeita. Vastajat antoivat yli 1 700 avointa kehittämisehdotusta.

”Tulevat opettajat tulee varustaa sellaiseen kriittiseen ajatteluun, että pystyvät arvioimaan omaa toimintaansa, opetuksen rakenteita ja työvälineitä (esim. teknologia) ekososiaalisen kestävyuden näkökulmasta sekä omalta osaltaan rakentamaan sosiaalisesti ja ekologisesti kestävää musiikkikulttuuria.”

– ANONYYMI VASTAAJA

Keskeiset tulokset

- 1. Opettajilta edellytetään laaja-alaista osaamista**
Lähes kaikkia kyselyssä nimettyjä osaamisalueita, kuten pedagoginen tai ryhmäpedagoginen osaaminen, instrumentti- tai yhteissoitto-osaaminen, digitaalinen tai musiikin hahmotusaineiden osaaminen, pidetään tärkeinä tai erittäin tärkeinä työelämässä.
- 2. Nykyinen koulutus ei vielä täysin vastaa monimuotoistuvan oppijakunnan tarpeisiin**
Selkein ero työelämän tarpeiden ja koulutuksen välillä liittyi erityisen tuen osaamiseen, saavutettavuusosaamiseen, erilaisten oppijoiden tukemiseen sekä ryhmäopetuksen taitoihin.
- 3. Musiikinopettajan rooli laajenee kohti yhteiskunnallisesti vastuullista asiantuntijuutta**
Opettajilta odotetaan yhä enemmän yhteistyökykyä, hyvinvoinnin tukemista, yhteiskunnallista ja kulttuurista osaamista sekä valmiuksia toimia moninaisissa oppimisympäristöissä.
- 4. Yhteistyötä halutaan lisää**
Vastajat toivoivat lisää yhteisopettajuutta, oppilaitosrajat ylittävää yhteistyötä, työelämäyhteyksiä ja verkostoitumista.

Tulokset tukevat käynnissä olevia koulutuspoliittisia uudistuksia, joissa korostuvat saavutettavuus, yhdenvertaisuus, oppijoiden tukeminen sekä kulttuurinen osallisuus.

Muutokset lisäävät tarvetta kehittää opettajankoulutusta muun muassa arvioinnin, inklusiivisen pedagogiikan ja digitaalisten oppimisympäristöjen näkökulmista.

Johtopäätökset

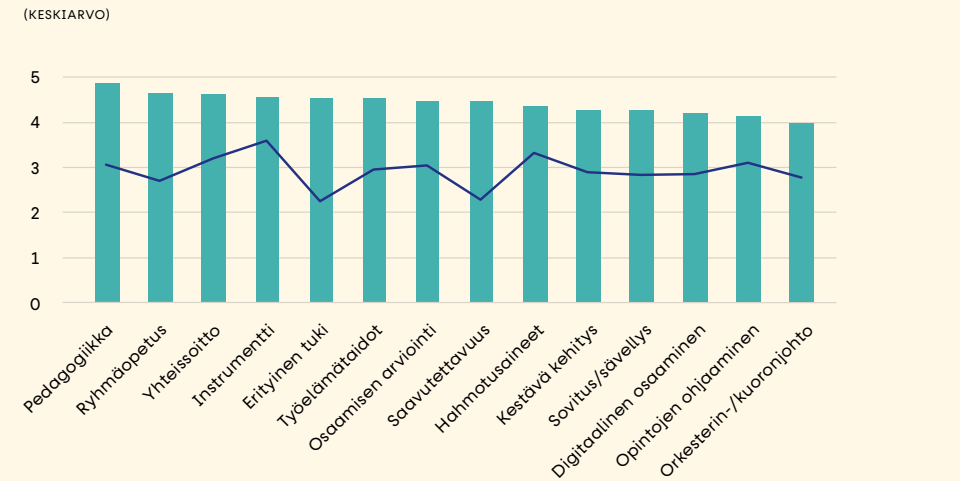
Suomalainen musiikkikasvatus on siirtymässä kohti yhdenvertaisempaa, joustavampaa sekä yhteiskunnallisesti vastuullisempaa toimintakulttuuria.

Keskeinen haaste on muuttaa tutkimustulokset konkreettisiksi opetussuunnitelmien ja koulutusrakenteiden uudistuksiksi.

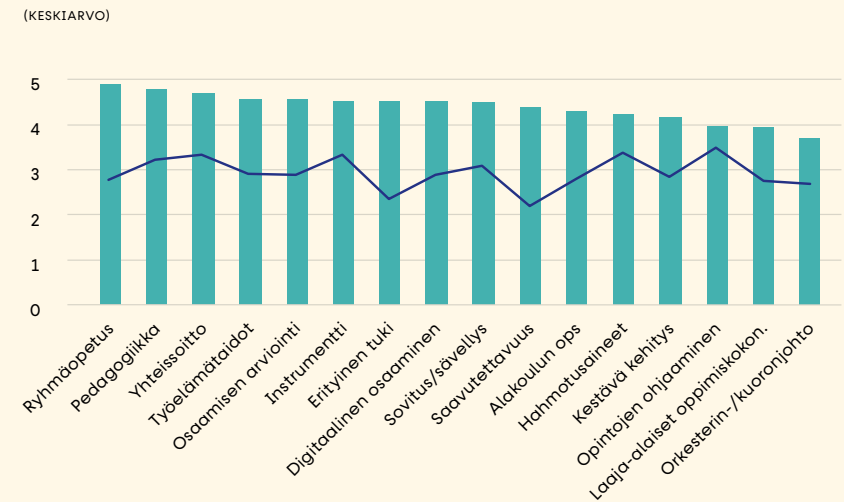
Musiikinopettajakoulutuksessa on tärkeää kouluttaa ammatillaisia, jotka

- osaavat toimia monimuotoisissa ympäristöissä
- tukevat osallisuutta ja demokratiaa
- ymmärtävät musiikkikasvatuksen yhteiskunnallisen merkityksen
- kykenevät jatkuvaan oppimiseen ja yhteistyöhön.

Musiikkipedagogien koettu osaamisen tärkeys suhteessa koulutuksen riittävyyteen



Musiikin aineenopettajien koettu osaamisen tärkeys suhteessa koulutuksen koettuun riittävyyteen



Kuvassa havainnollistetaan, kuinka tärkeänä vastaaja pitää eri osaamisia työelämän kannalta (asteikko 1-5). Viivalla kuvataan vastausten keskiarvoa koulutuksen koetusta riittävyydestä. Erillisissä kuviossa on esitettynä musiikkipedagogien ja musiikin aineenopettajien vastaukset.

LÄHTEET:



Mylläri, A. 2026. *From Vision to Practice: Shaping the Future of Music Education in Finland: Review of Finnish Music Education Vision 2030 and Music Teacher Education Development.*

Centria Reports 21. Centria University of Applied Sciences.

ISBN 978-952-7604-45-8.

[URN:NBN:fi-fe2026061570009](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:fi-fe2026061570009)



Vartiainen, L. 2026. *Musiikkialan opettajuus muutoksessa: Musiikkipedagogien ja aineenopettajien näkemyksiä työelämätarpeista ja koulutuksen kehittämisestä.*

Centria-ammattikorkeakoulu.

ISBN 978-952-7604-36-6.

[URN:NBN:fi-fe2026030317543](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:fi-fe2026030317543)



[Suomalaisen musiikkikoulutuksen visio 2030.](#)